

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

มาตรการที่ ๑ การป้องกันยาเสพติด

ที่	แนวทาง	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ
๑	การป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเปราะบางและกลุ่มเสี่ยง	จังหวัด/ศอ.ปส.จ. และอำเภอ/ศป.ปส.อ.บูรณาการความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสำรวจ Re X-ray กลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง หรือครอบครัวที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือกลุ่มเปราะบาง (บุคคลว่างงาน, ผู้มีรายได้น้อย) ติดตาม สำรวจ สภาพปัญหา ความต้องการ เพื่อดูแล ช่วยเหลือ และ ประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปเพื่อลดความเสี่ยงการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด รวมทั้ง บันทึกข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย และผลการดำเนินการลงในระบบสารสนเทศเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด	จังหวัด/ศอ.ปส.จ. อำเภอ/ศป.ปส.อ. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒	การป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชน	๒.๑) ให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยบูรณาการพัฒนาหลักสูตร สื่อการสอน และทักษะครูผู้สอน ให้เด็กและเยาวชนมีความรู้เท่าทันกับปัญหายาเสพติด เสริมสร้างทักษะการบริหารจัดการชีวิต (Executive Functions: EF) ทักษะชีวิต (Life skills) และคุณธรรม จริยธรรม (Moral and Ethics) ๒.๒) จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงในการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น การแข่งขันกีฬา/ดนตรี ด้านยาเสพติด กิจกรรม TO BE NUMBER ONE หรือกิจกรรมการหารายได้เสริมให้แก่ เด็กและเยาวชน เป็นต้น โดยใช้กลไกประชาชนกลุ่มสีขาว จิตอาสา สภาเด็กและเยาวชน ชมรม กลุ่มเด็กและเยาวชน หรือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	
๓	การป้องกันยาเสพติดในครอบครัว	เพิ่มช่องทางการให้คำปรึกษาปัญหายาเสพติดและปัญหาต่าง ๆ เช่น คลินิกให้คำปรึกษาด้านยาเสพติดในโรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) หรือศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ เป็นต้น	

ที่	แนวทาง	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ
๔	การป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน	๔.๑ จังหวัด/ศอ.ปส.จ. และอำเภอ/ศป.ปส.อ. สนับสนุนกิจกรรมในโรงงาน/สถานประกอบการ เพื่อส่งเสริมให้ลูกจ้างมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน สถานประกอบการ และนายจ้างของกิจการทุกประเภท	จังหวัด/ศอ.ปส.จ. อำเภอ/ศป.ปส.อ. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
		๔.๒ จังหวัด/ศอ.ปส.จ. และอำเภอ/ศป.ปส.อ. บูรณาการความร่วมมือกับผู้ประกอบธุรกิจ สถานประกอบการในพื้นที่ ให้โอกาสผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดกลับเข้าทำงาน โดยให้ จังหวัด/ศอ.ปส.จ. และอำเภอ/ศป.ปส.อ. เป็นศูนย์ Headhunter หรือศูนย์คัดสรรบุคลากร ดำเนินการคัดเลือกผู้ผ่านการบำบัดรักษา และมีคุณสมบัติความพร้อมในการเข้าทำงาน	
๕	การป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา	๕.๑ ผลักดันให้โรงเรียน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดให้มีระบบการเฝ้าระวัง สอดส่อง ตรวจสอบการแพร่ระบาดของยาเสพติด ทุกรูปแบบ หากพบการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องจัดให้มีระบบการคัดกรอง และประเมินความรุนแรงของการติดยาเสพติด ภาวะความเสี่ยงทางสุขภาพกายหรือสุขภาพจิต และบำบัดฟื้นฟูตามความเหมาะสม โดยร่วมกับสหวิชาชีพ และผู้ปกครอง เพื่อวางแผนการบำบัดฟื้นฟู และเป็นความลับ ห้ามเปิดเผยต่อบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของเด็ก และครอบครัวเป็นสำคัญ	
		๕.๒ สนับสนุนและสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ในสังคม เฝ้าระวัง สอดส่อง ตรวจสอบตราบริเวณรอบสถานศึกษา เป็นพื้นที่ปลอดยาเสพติด และอบายมุข รวมทั้งบูรณาการร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการดำเนินการกับบุคคล หรือสถานประกอบการที่เป็นแหล่งอบายมุข	

ที่	แนวทาง	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ
๖	การป้องกันยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน	๖.๑ จังหวัด/ศอ.ปส.จ. และอำเภอ/ศป.ปส.อ. บูรณาการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกองทุนแม่ของแผ่นดิน สร้างมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเข้มข้นจริงจัง เพื่อให้หมู่บ้านปลอดยาเสพติด รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชน ซึ่งจะสามารถสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านได้อย่างแท้จริง และขยายพื้นที่ปลอดยาเสพติดออกไปอย่างต่อเนื่อง	จังหวัด/ศอ.ปส.จ. อำเภอ/ศป.ปส.อ. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
		๖.๒ ปลุกฝังค่านิยมและทัศนคติที่ดีในการหลีกเลี่ยงหรือไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ของหมู่บ้าน/ชุมชน ครอบครัว เผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโทษภัยของยาเสพติดผ่านช่องทางต่าง ๆ ซึ่งสามารถเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ได้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เช่น การประชุม คณะกรรมการหมู่บ้านประจำเดือน หอกระจายข่าวหมู่บ้าน หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น	
		๖.๓ สร้างความร่วมมือของหมู่บ้าน/ชุมชน ครอบครัว โดยดำเนินการจัดทำธรรมนูญหมู่บ้านร่วมกัน เพื่อประกาศเจตนารมณ์ ในการร่วมมือกันป้องกันยาเสพติด และไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อลดผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด รายใหม่ (New Face)	
		๖.๔ กำหนดพื้นที่รับผิดชอบเพิ่มเติม นอกเหนือจากเขตการปกครองท้องที่ตามกฎหมาย (ตำบล หมู่บ้าน) ในลักษณะ คุ้มบ้าน /หย่อมบ้าน /ป้อมบ้านซึ่งอาจมีประมาณ ๘ - ๑๒ ครัวเรือน ในการสอดส่องดูแลเฝ้าระวัง ป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ คำปรึกษา ผู้ป่วยยาเสพติดที่อยู่ในระหว่างการบำบัดรักษา และผ่านการบำบัดรักษาไม่ให้กลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก	

ที่	แนวทาง	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ
๗	การป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ออนไลน์	บูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายสื่อ-สารมวลชนในพื้นที่ หรือบุคคลสาธารณะ เช่น บุคคลที่มีชื่อเสียงและอยู่ในความสนใจของสาธารณชนทั่วไป (influencer) เข้ามามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ และสื่อสารแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่อง	จังหวัด/ศอ.ปส.จ. อำเภอ/ศป.ปส.อ. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๘.	ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้นโยบายของรัฐบาลและผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างทั่วถึง	๘.๑ บูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่าย หน่วยงานรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบล หมู่บ้าน โรงเรียนหรือสถานศึกษาในระดับพื้นที่ ฯลฯ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ข้อมูล ข่าวสารในเชิงการรณรงค์การป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อสร้างกระแสให้สังคมตื่นตัว สร้างการรับรู้ เลื่อมใส ศรัทธา พร้อมทั้งจะเข้าร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าว ให้อำเภอบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ ดูแล ซ่อมแซม หอกระจายข่าวในทุกตำบล ทุกหมู่บ้าน ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และมอบหมายให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการประชาสัมพันธ์ถึงมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทุกวัน โดยจังหวัด/ศอ.ปส.จ. บันทึกคลิปเสียง หรือเสียงสเปดประชาสัมพันธ์ ส่งให้กับทุกหน่วยงานภาคีเครือข่ายทุกระดับ ในตำบล หมู่บ้าน เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวเป็นประจำทุกวัน และทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง	
		๘.๒ เพิ่มช่องทางการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ผลงานของหน่วยงาน ให้ประชาชนได้รับทราบผลการปฏิบัติงานทั้งในด้านการป้องกันปราบปราม บำบัดรักษา และฟื้นฟูสภาพทางสังคมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผลการดำเนินงานดีเด่น (Best Practice) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ อันเป็นการยึดคืนพื้นที่ทางสังคมหรือพื้นที่ทางปกครอง และพื้นที่ทางจิตใจของประชาชน เช่น เฟซบุ๊ก Facebook	

ที่	แนวทาง	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ
๙	เปิดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด	<p>๙.๑ เปิดช่องทาง Online โดยเฉพาะ QR Code ผ่านทางเว็บไซต์ระบบสารสนเทศเพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติด (MOI Drugs Gis) โดยระบุรายละเอียดผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้ จังหวัด/ศอ.ปส.จ. และอำเภอ/ศป.ปส.อ. ทราบและดำเนินการต่อไป รวมถึงเว็บไซต์จังหวัด/ศอ.ปส.จ. Facebook ทุกจังหวัด/ศอ.ปส.จ.และทุกอำเภอ/ศป.ปส.อ. Line โทรศัพท์ (สายด่วน ๑๕๖๗) ไปรษณีย์ อีเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ฯลฯ</p> <p>๙.๒ ช่องทาง Onsite เช่น ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านทุกแห่ง ฯลฯ</p>	จังหวัด/ศอ.ปส.จ. อำเภอ/ศป.ปส.อ. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๐	การควบคุมปัจจัยเสี่ยง	<p>๑๐.๑ มอบหมายชุดปฏิบัติการจัดระเบียบสังคม บูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ ออกตรวจตรา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่เสี่ยง เช่น โรงแรม หอพัก บ้านเช่า อพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียม โรงงาน สถานบริการสถานประกอบการ สถานประกอบการคล้ายสถานบริการ และเน้นย้ำโดยเฉพาะบริเวณรอบโรงเรียน/สถานศึกษา เป็นต้น เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง - บุคคลสุ่มเสี่ยง ที่มีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวหน่วยงานต่างๆ เพื่อมุ่งเป้าโดยตรง <p>๑๐.๒ “ปฏิบัติการกวาดบ้านตัวเอง” โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับในการตรวจคัดกรองสารเสพติดในปัสสาวะ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวมถึงผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วัด โรงเรียน สถานศึกษา ฯลฯ หากพบการกระทำ ความผิดให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย กรณีข้าราชการให้ดำเนินการทางวินัยด้วย</p>	

มาตรการที่ ๒ การปราบปราม

ที่	แนวทาง	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ
๑	การสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมี ภัณฑ์	๒.๑ อำเภอ/ศป.ปส.อ. บูรณาการกับหน่วยงานความ มั่นคงในพื้นที่ และหมู่บ้าน ชุมชน โดยเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชุด ชรบ. อาสาสมัครภาคประชาชน ในการตั้ง จุดตรวจ จุดสกัด ในเส้นทางคมนาคมทั้งเส้นทางหลักและ เส้นทางรอง รวมทั้งบริเวณจุดเสี่ยงที่คาดว่าเป็นพื้นที่ที่ผู้ค้ายา เสพติดอาศัยอยู่ เพื่อสกัดกั้นการลำเลียง ขนส่ง ยาเสพติด ของผู้ค้ายาเสพติด เข้าสู่ในพื้นที่	จังหวัด/ศอ.ปส.จ. อำเภอ/ศป.ปส.อ. หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
		๒.๒ อำเภอ/ศป.ปส.อ. บูรณาการกับหน่วยงานความ มั่นคงในพื้นที่ และหมู่บ้าน ชุมชน โดยเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชุด ชรบ. อาสาสมัครภาคประชาชน บูรณา การตรวจค้นหมู่บ้าน ที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่าง รุนแรง	
		๒.๓ ตั้งจุดตรวจ/จุดสกัดบริเวณพื้นที่บ้านพักอาศัย ของผู้ค้ายาเสพติดตามบัญชีรายชื่อผู้ค้ายาเสพติด (Re X- ray) อย่างต่อเนื่อง เพื่อกดดันและจำกัดเสรีภาพผู้ค้ายา เสพติด	
๒	การสืบสวน ปราบปราม	๑.๑ จังหวัด/ศอ.ปส.จ. และอำเภอ/ศป.ปส.อ. บูรณาการหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ พร้อมทั้ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน จัดประชุมโต๊ะข่าวทุกสัปดาห์ เพื่อ สืบสวนหาข่าวและ ปฏิบัติการปิดล้อมตรวจค้นผู้ค้ายาเสพติด รายย่อยในระดับพื้นที่ อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ชุมชนพื้นที่ อย่างจริงจังและเด็ดขาดตามบัญชีรายชื่อผู้ค้ายาเสพติด (Re X-ray) ตามเป้าหมายของอำเภอ อย่างน้อยสัปดาห์ ละ ๑ ครั้ง	
		๑.๒ สืบสวน รวบรวมพยานหลักฐาน บูรณาการ หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ขยายผลการจับกุม ทุกราย พร้อมทั้งยึดทรัพย์สิน เพื่อตัดวงจรยาเสพติด	

มาตรการที่ ๓ การแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

ที่	แนวทาง	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ
๑	การบำบัดรักษาตามแนวคิด“ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย”	<p>๑.๑ ให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ชปต.) ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ดำเนินการค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเลิกยาเสพติด ตามแนวคิด “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย” โดยนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาที่เหมาะสม ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข หรือสถานพยาบาล</p> <p>๑.๒ การนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาอย่างเหมาะสมและต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีหากเป็นผู้ใช้ยาเสพติด (สี่เขียว), ผู้เสพยาเสพติด (สี่เหลือง) ให้ทำการบำบัดฟื้นฟูผู้ใช้ยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (CBTx) หรือตามความเหมาะสมของสภาพปัญหาของผู้ป่วย หรือบำบัดรักษา โดยสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่ซึ่งสังกัดของ สธ. กท. หรือ ปค. - กรณีผู้ติดยาเสพติดที่เสพยาเสพติดเป็นระยะเวลานาน หรือเป็นผู้ป่วยจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง (SMI-V) ให้จัดลำดับความสำคัญจากอาการความรุนแรง กรณีมีอาการความรุนแรงให้ดำเนินการส่งไปยังสถานพยาบาล หรือโรงพยาบาลเฉพาะทางด้านยาเสพติดของกรมการแพทย์ (สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี โรงพยาบาลธัญลักษณ์ หรือมิณีธัญลักษณ์) หากกรณีไม่มีความรุนแรง ให้มอบหมาย ชปต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรม - หากผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดไม่ให้ความร่วมมือ หรือไม่สมัครใจ ให้ดำเนินการตามมาตรการทางปกครอง และโน้มน้าวให้ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดยินยอมเข้ารับการบำบัดรักษาอย่างจริงจัง	จังหวัด/ศอ.ปส.จ. อำเภอ/ศป.ปส.อ. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ที่	แนวทาง	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ
		<p>๑.๓ อำเภอ/ศป.ปส.อ. บูรณาการร่วมกับ คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ขับเคลื่อน การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็น ฐาน (Community Based Treatment and Rehabilitation: CBTx) โดยให้หมู่บ้าน/ชุมชน เข้ามามี ส่วนร่วมในการบำบัดรักษา ดูแลฟื้นฟูสมรรถภาพ และ ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ให้กับผู้ป่วยยาเสพติด เพื่อเป็นการ เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยยาเสพติดได้กลับคืนสู่สังคมและ สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้โดยปราศจากการตีตรา</p>	จังหวัด/ศอ.ปส.จ. อำเภอ/ศป.ปส.อ. หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
๒	การฟื้นฟูสภาพทาง สังคมแก่ ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ที่ผ่านการ บำบัดรักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพ	<p>๒.๑ ให้ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมจังหวัด/อำเภอ ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการ บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพแล้ว โดย ขปต.บูรณา การร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตาม ดูแล ช่วยเหลือและสงเคราะห์ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์ ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุขและสุขภาพ แก่ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ที่ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพแล้วตามที่ ร้องขอ โดยคำนึงถึงความจำเป็น และเหมาะสมต่อการ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยไม่กลับมากระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดอีก ทั้งนี้ หากเกินขีดความสามารถ/ ศักยภาพ ให้รายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัด กรม หรือกระทรวงที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อพิจารณาหารือ แนวทางการให้ความช่วยเหลือต่อไป</p>	
		<p>๒.๒ ให้ อำเภอ/ศป.ปส.อ. และมอบหมายให้ ขปต. ร่วมกับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อสม. อปท. (นักบริบาล) จัดทำ ติดตามผู้ป่วยยาเสพติด ในลักษณะ คุ่มบ้าน หรือ หย่อม บ้าน หรือ ปีกบ้าน ซึ่งอาจมีประมาณ ๘ - ๑๒ ครัวเรือน เพื่อดำเนินการติดตามให้ผู้ป่วยยาเสพติดดังกล่าว ไปพบ แพทย์ตามกำหนดนัด หรือรับประทานยาอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการช่วยเหลือเบื้องต้น ให้อำเภอ/ ศป.ปส.อ. ทราบเป็นประจำสัปดาห์</p>	

มาตรการที่ ๔ การสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติด

ที่	แนวทาง	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ
๑	การ Re X-ray และการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	๑.๑ ให้นายอำเภอในฐานะ ผอ.ศป.ปส.อ. จัดประชุมศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ภาคเครือข่าย ทบทวนบัญชีรายชื่อผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในระบบสารสนเทศเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด (MOI Drugs GIS) ของอำเภอในปีงบประมาณที่ผ่านมา และค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ผู้ค้ายาเสพติดและผู้ป่วยจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง (SMI-V) เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมาย และบันทึกลงในระบบสารสนเทศเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด (MOI Drugs GIS) ให้ถูกต้อง ครบถ้วน และครอบคลุมจำนวนผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ที่เพิ่มขึ้น	จังหวัด/ศอ.ปส.จ. อำเภอ/ศป.ปส.อ. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
		๑.๒ ให้จังหวัด/ศอ.ปส.จ. และอำเภอ/ศป.ปส.อ. ประสานขอข้อมูลผู้ต้องขังคดียาเสพติดทุกประเภทจากเรือนจำ และข้อมูลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และผู้ค้าของสถานีตำรวจทุกแห่ง เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และบันทึกลงในระบบสารสนเทศเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด (MOI Drugs GIS) ตามข้อ ๑.๑ และเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลประวัติของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดสำหรับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	
๒	สลายโครงสร้างปัญหาเสพติดด้วยการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติด และนำผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา	๒.๑ สืบสวนปราบปรามจับกุมผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ที่ยังหลงเหลือหรือพบผู้ค้ารายใหม่หรือผู้ค้าที่อยู่ระหว่างดำเนินการ และสอบสวนเพื่อขยายผลการจับกุม ผู้ที่สนับสนุนช่วยเหลือ หรือผู้ที่สมคบกันกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด รวมถึงขยายผลไปยังเครือข่ายรายสำคัญ	
		๒.๒ ดำเนินการ Re X-ray ในพื้นที่อย่างน้อยเดือนละ ๒ - ๓ ครั้งอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ที่มีปัญหาเสพติดแพร่ระบาด หากพบผู้เสพยาเสพติดให้ดำเนินการนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา หากไม่ยินยอมสมัครใจ ให้ประชาสัมพันธ์ โน้มน้าวเพื่อจูงใจให้ผู้เสพยาเสพติด รับทราบถึงแนวทางการเข้าบำบัดรักษาตามกฎหมาย	

ที่	แนวทาง	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ
๓	การเสริมสร้างความเข้มแข็งในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน	<p>๓.๑ ปลุกฝังค่านิยมและทัศนคติที่ดีในการหลีกเลี่ยงหรือไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ของหมู่บ้าน/ชุมชน ครอบครัว เผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโทษภัยของยาเสพติดผ่านช่องทางต่าง ๆ ซึ่งสามารถเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ได้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เช่น การประชุม คณะกรรมการหมู่บ้านประจำเดือน หอกระจายข่าวหมู่บ้าน หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น</p> <p>๓.๒ สร้างความร่วมมือของหมู่บ้าน/ชุมชน ครอบครัวยุ โดยดำเนินการจัดทำธรรมนูญหมู่บ้านร่วมกัน เพื่อประกาศเจตนารมณ์ ในการร่วมมือกันป้องกันยาเสพติด และไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อลดผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด รายใหม่ (New Face)</p> <p>๓.๓ พัฒนา และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ กองกำลังภาคประชาชน เช่น ชุดปฏิบัติการตำบล (ชปต.) คณะกรรมการหมู่บ้าน ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพื่อเป็นกลไก สำคัญในการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด</p>	จังหวัด/ศอ.ปส.จ. อำเภอ/ศป.ปส.อ. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง